

Врз основа на член 24, став (1), точка 1), алинеја 2, а во врска со член 28, став (3) од Законот за енергетика* („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија на седницата одржана на 24 април 2020 година, донесе:

ПРАВИЛНИК ЗА ФОРМИРАЊЕ НА НАЈВИСОКИ МАЛОПРОДАЖНИ ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ И ГОРИВА ЗА ТРАНСПОРТ

Предмет на уредување

Член 1

- (1) Со овој правилник се уредуваат начинот на пресметка, објавување и примена на највисоките малопродажни цени на одделни нафтени деривати и горива за транспорт на пазарот на сурова нафта, нафтени деривати и горива за транспорт во Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: пазар).
- (2) Највисоките малопродажни цени на одделни нафтени деривати и горива за транспорт (во понатамошниот текст: највисоки малопродажни цени) пресметани во согласност со овој правилник ги применуваат трговците на големо и трговците на мало со нафтени деривати и горива за транспорт.

Нафтени деривати и горива за транспорт за коишто се утврдува највисока малопродажна цена

Член 2

- (1) Највисоките малопродажни цени пресметани во согласност со овој правилник се применуваат за следните нафтени деривати и горива за транспорт:
 - Моторен бензин - ЕУРОСУПЕР БС - 95, EN 228
 - Моторен бензин - ЕУРОСУПЕР БС – 98, EN 228
 - Дизел гориво - ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V), EN 590,
 - Масло за горење - Екстра лесно 1 (ЕЛ-1), МКС.Б.Х2.430 и
 - Мазут М-1, МКС.Б.Х2.430.
- (2) Највисоката малопродажна цена за секој нафтен дериват и гориво за транспорт од ставот (1) од овој член, се утврдува во денари за литар (денари/литар) освен за мазутот М-1, за којшто малопродажната цена се утврдува во денари за килограм (денари/килограм).

Методологија за пресметка на највисока основна цена на нафтениот дериват

Член 3

Највисоката основна цена C_{max} за секој нафтен дериват и гориво за транспорт од член 2 став (1) на овој правилник се пресметува по следната формула:

$$C_{max} = \left(\frac{\sum_{i=1}^n FOB Med_i * K_i}{n} + P * K_i \right) * \frac{\rho}{1000} + D$$

каде:

C_{max} - највисока основна цена на нафтениот дериват,

- $FOB Med_i$ - средна дневна берзанска цена на нафтениот дериват, објавена во Platts European Marketscan, за i -тиот ден од пресметковниот период,
- K_i - среден курс денари/USD, кој го објавува Народната Банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: НБРСМ) при вршење на платниот промет со странство за потребите на државните органи, за i -тиот ден од пресметковниот период,
- i - индекс што го означува денот во пресметковниот период,
- n - број на денови во пресметковниот период за кои се објавени средни дневни берзански цени на нафтениот дериват ($FOB Med$),
- ρ - густина на нафтениот дериват,
- P - надоместок за премија со вклучени транспортни трошоци до склад во Република Северна Македонија,
- D - надоместок за трошоци за работење преку склад и трговска маржа, со вклучени транспортни трошоци од склад до бензински станици и крајни потрошувачи.

Котации за нафтениот дериват

Член 4

- (1) За утврдување на средната дневна берзанска цена на нафтениот дериват $Fob Med_i$, за i -тиот ден од пресметковниот период, се користат просечни средни вредности на котација “Mediterranean cargoes FOB (Italy)” од Platt’s European Marketscan, објавени во рамки на седумдневен период, и тоа за:

Моторен бензин – ЕУРОСУПЕР БС – 95 и Моторен бензин – БС – 98	Prem Unl 10 ppm
Дизел гориво – ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V)	10 ppm ULSD
Масло за горење - Екстра лесно 1 (ЕЛ-1)	Gasoil 0,1%
Мазут М-1	Fuel oil 1%

- (2) Котациите од ставот (1) на овој член, се користат за деновите кога Platt’s European Marketscan ги објавува цените за претходниот седумдневен период.

Определување на износот на одделни вредности за пресметување на највисоката основна цена

Член 5

- (1) Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Регулаторна комисија за енергетика), врз основа на податоците од Царинската управа на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Царинска управа), како и податоците добиени од следењето на состојбите и функционирањето на пазарот, двапати годишно донесува одлука за определување на густината на секој нафтен дериват и гориво за транспорт од член 2, став (1) од овој правилник, со исклучок на мазутот М-1, како и за висината на надоместокот P за премија со вклучени транспортни трошоци до склад во Република Северна Македонија и висината на надоместокот D за трошоци за работење преку склад и трговска маржа со вклучени транспортни трошоци од склад до бензински станици и крајни потрошувачи.
- (2) Одлуката од став (1) на овој член се донесува најдоцна до последниот понеделник во април во тековната година за периодот од последниот понеделник во април до последниот понеделник во

октомври во тековната година и најдоцна до последниот понеделник во октомври во тековната година, за периодот од последниот понеделник во октомври во тековната година до последниот понеделник во април во наредната година.

Највисока малопродажна цена за нафтните деривати и горива за транспорт

Член 6

- (1) Највисоката малопродажна цена се одредува како збир на највисоката основна цена за нафтениот дериват C_{max} пресметана во согласност со член 3 од овој правилник и пропишаните највисоки надоместоци, даноци и такси.
- (2) Највисоките малопродажни цени се формираат за седумдневен пресметковен период, односно за периодот од првиот ден по денот на претходната пресметка до денот на новата пресметка.
- (3) Регулаторната комисија за енергетика ја врши пресметката на највисоките малопродажни цени секој понеделник.
- (4) По исклучок од став (3) од овој член, ако понеделникот е државен празник, пресметката се врши следниот работен ден, а понеделникот останува како референтен ден за одредување Platt's котации, кои се применуваат во следната пресметка.
- (5) Денот на примена на новите највисоки малопродажни цени е вторник во 00:01 часот, освен во случајот од став (4) од овој член, кога денот на примена е следниот работен ден по денот кога се врши пресметката, во 00:01 часот.

Број на децимални места и заокружување на највисока малопродажна цена за нафтните деривати

Член 7

- (1) При утврдување на највисоките малопродажни цени, за заокружување се користат следните броеви на децимални места:
 - највисоката основна цена на нафтениот дериват C_{max} : заокружување на 3 децимални места,
 - највисоката набавна цена на нафтениот дериват, изразена во денари/литар, заокружување на 3 децимални места,
 - највисокиот трошок за работење преку склад и трговска маржа со вклучени транспортни трошоци од склад до бензински станици: заокружување на 3 децимални места,
 - среден курс денари/USD, кој го објавува НБРСМ при вршење на платниот промет со странство за потребите на државните органи, за i -тиот ден од пресметковниот период: заокружување на 4 децимални места,
 - данокот на додадена вредност за секој нафтен дериват: заокружување на 3 децимални места, и
 - највисоките малопродажни цени за нафтните деривати: заокружување на 2 децимални места.
- (2) Заради заокружување на највисоките малопродажни цени трговската маржа може да отстапува во граници од $\pm 0,212$ денари/литар од утврдената трговска маржа.

Одлука за утврдување на највисоки малопродажни цени на нафтните деривати и горива за транспорт

Член 8

- (1) Регулаторната комисија за енергетика изготвува одлука за утврдување на највисоки малопродажни цени со образложение, којашто е предмет на одлучување на седница.
- (2) Регулаторната комисија за енергетика одржува седница секој понеделник, освен ако поинаку не е утврдено со овој правилник, на која донесува одлука за утврдување на највисоки малопродажни цени.
- (3) Во одлуката од став (2) од овој член се утврдуваат највисоките малопродажни цени со вклучен ДДВ, за кои одделно се наведуваат највисоките набавни цени (просечната средна дневна берзанска цена на нафтениот дериват, објавена во Platts European Marketscan за изминатиот седумдневен период, со вклучен надоместок за премија и транспортни трошоци до склад во Република Северна Македонија), највисоките надоместоци за трошоци за работење преку склад и трговска маржа со вклучени транспортни трошоци од склад до бензински станици и крајни потрошувачи, вредностите на специфичните акцизи наведени во прописите за акцизи, како и други надоместоци утврдени со законски и подзаконски акти.
- (4) Одлуката од став (2) од овој член Регулаторната комисија за енергетика ја објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“ и на својата веб страница.

Преодни одредби

Член 9

- (1) Од 27 април 2020 година до 26 октомври 2020 година, надоместокот P за премијата со вклучени транспортни трошоци во износ од 20 USD/ton, до склад во Република Северна Македонија:
 - за моторен бензин ЕУРОСУПЕР БС – 95 изнесува 92,00 USD/ton,
 - за моторен бензин ЕУРОСУПЕР БС – 98 изнесува 134,00 USD/ton,
 - за дизел гориво - ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V) изнесува 73,00 USD/ton,
 - за масло за горење - Екстра лесно 1 (ЕЛ-1) изнесува 75,00 USD/ton,
 - за мазут М-1 изнесува 85,00 USD/ton.
- (2) Од 27 април 2020 година до 26 октомври 2020 година, највисокиот надоместок D за секој нафтен дериват, освен за Мазут М-1, во вкупен износ од 6,55 денари/литар, се пресметува како збир од следните највисоки надоместоци за трошоци за работење преку склад, трговска маржа, и транспортни трошоци од склад до бензински станици и крајни потрошувачи:
 - трошоци за работење преку склад во износ од 1,00 денар/литар,
 - трговска маржа во износ од 4,80 денари/литар,
 - транспортни трошоци од склад до бензински станици и крајни потрошувачи во износ од 0,75 денари/литар.

Надоместокот D за Мазут М-1 изнесува 1,00 денар/килограм и тој не го содржи надоместокот за трговска маржа со вклучени транспортни трошоци од склад до бензински станици и крајни потрошувачи.

- (3) По исклучок од став (2) на овој член, во случај на значително нарушување на пазарот на нафтени деривати коешто би влијаело на износот на највисокиот надоместок D за секој нафтен дериват,

Регулаторната комисија за енергетика може да ја преоцени и по потреба да донесе одлука за менување на вредноста на надоместокот D.

- (4) Од 27 април 2020 година до 26 октомври 2020 година, густината (ρ) за секој нафтен дериват и гориво за транспорт од член 2, став (1) на овој правилник, со исклучок на мазутот М -1, изнесува:
- за моторен бензин ЕУРОСУПЕР БС – 95 изнесува 0,741 (килограм/литар),
 - за моторен бензин ЕУРОСУПЕР БС – 98 изнесува 0,746 (килограм/литар),
 - за дизел гориво - ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V) изнесува 0,823 (килограм/литар) и
 - за масло за горење - Екстра лесно 1 (ЕЛ-1) изнесува 0,824 (килограм/литар).
- (5) Регулаторната комисија за енергетика првата одлука за утврдување на највисоки малопродажни цени, во согласност со овој правилник, ја донесува првиот понеделник по денот на влегување во сила на овој правилник, а ќе се применува од следниот работен ден во 00:01 часот.

Завршни одредби

Член 10

Со денот на отпочнувањето со примена на овој правилник престанува да важи правилникот за формирање на највисоки малопродажни цени на одделни нафтени деривати и горива за транспорт (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр.103/19, 212/19 и 98/20).

Член 11

Овој правилник влегува во сила со денот на донесувањето, а се применува од 27 април 2020 година, и се објавува во “Службен весник на Република Северна Македонија” и на веб-страницата на Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија.

Бр. 01-1055/1

24 април 2020 година

Скопје

ПРЕТСЕДАТЕЛ

Марко Бислимоски

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Согласно член 24, став (1), точка 1), алинеја 2, а во врска со член 28, став (3) од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 96/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 96/19), Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: Регулаторна комисија за енергетика) е надлежна за донесување на Правилник за формирање на највисоки малопродажни цени на одделни нафтени деривати и горива за транспорт.

Со овој Правилник се уредуваат начинот на пресметка, објавување и примена на највисоките малопродажни цени на одделни нафтени деривати и горива за транспорт на пазарот на сурова нафта, нафтени деривати и горива за транспорт во Република Северна Македонија, кои ги применуваат трговците на големо и трговците на мало со нафтени деривати и горива за транспорт.

Највисоките малопродажни цени пресметани во согласност со овој Правилник се применуваат за следните нафтени деривати и горива за транспорт:

- Моторен бензин - ЕУРОСУПЕР БС - 95, EN 228
- Моторен бензин - ЕУРОСУПЕР БС – 98, EN 228
- Дизел гориво - ЕУРОДИЗЕЛ БС (Д-Е V), EN 590,
- Масло за горење - Екстра лесно 1 (ЕЛ-1), МКС.Б.Х2.430 и
- Мазут М-1, МКС.Б.Х2.430.

Највисоките малопродажни цени се формираат за седумдневен пресметковен период, односно за периодот од првиот ден по денот на претходната пресметка до денот на новата пресметка. Регулаторната комисија за енергетика ја врши пресметката на највисоките малопродажни цени секој понеделник. Ако понеделникот е државен празник, пресметката се врши следниот работен ден. Денот на примена на новите највисоки малопродажни цени е секој вторник во 00:01 часот, освен во случајот кога понеделникот е државен празник, и тогаш пресметката се врши следниот работен ден, а денот на примена е следниот работен ден по денот кога се врши пресметката, во 00:01 часот.

Со оглед дека специфичните акцизи наведени во Законот за акцизите, и Уредбата со законска сила за дополнување на Уредбата со законска сила за примена на Законот за акцизите* за време на вонредна состојба, имаат константен износ и не се повеќе променливи, во овој Правилник предвидено е трговската маржа да може да отстапува во граници од $\pm 0,212$ денари/литар од утврдената трговска маржа, со цел да се изврши заокружување на највисоките малопродажни цени.

Врз основа на податоците добиени од Царинската управа, и со оглед дека компаниите учесници на пазарот со нафтени деривати не доставија сертификати за квалитетот на нафтени деривати со коишто тргуваат, Регулаторната комисија за енергетика донесе одлука да ги усвои просечните вредности на густините на нафтени деривати добиени од Царинската управа, а коишто се одредени врз основа на сертификатите за квалитет на нафтени деривати коишто трговците со нафтени деривати ги поднесуваат при увоз на дериватите и врз основа на кои вршат и плаќање на акцизата.

Заради актуелната економска криза што е последица од здравствената криза поради појавата на коронавирусот во март 2020 година, намалена е потрошувачката на горива во Република Северна Македонија за околу 40% во периодот март-април 2020 година, и следствено, намалени се и приходите на

учесниците на пазарот на нафтени деривати. Намалената потрошувачка на нафтени деривати се очекува да продолжи и во наредните неколку месеци, што ќе предизвика одредени финансиски проблеми во работењето на компаниите – учесници на пазарот на нафтени деривати во Република Северна Македонија. Со цел да се обезбеди финансиска стабилност во работењето на компаниите – учесници на пазарот на нафтени деривати во Република Северна Македонија, Регулаторната комисија за енергетика оценува дека е потребно зголемување на трговската маржа за 0,2 денари/литар, односно од постојните 4,6 денари/литар на 4,8 денари/литар.

Останатите износи на надоместоци коишто покрај трговската маржа го сочинуваат највисокиот надоместок D за секој нафтен дериват, имаат исти вредности со оние одредени во октомври 2019 година и објавени во претходниот правилник. Поточно, надоместокот за трошоците за работење преку склад има износ 1,00 денар/литар, а надоместокот за транспортните трошоци од склад до бензински станици и крајни потрошувачи има износ 0,75 денари/литар.

Врз основа на сите расположиви податоци добиени од Царинската управа, како и податоците од функционирањето на пазарот, Регулаторната комисија за енергетика оценува дека нема потреба за менување на износите на надоместоците за премијата со вклучени транспортни трошоци во износ од 20 USD/ton, до склад во Република Северна Македонија, за секој нафтен дериват поединечно, одредени во октомври 2019 година и објавени во претходниот правилник.